

Dosarul nr. 1ra-359/2022
1-16080224-01-1ra-15032022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Iurie DIACONU
Ion GUZUN
Victor BOICO

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Roman Medeleanu în comun cu inculpatul Criulean Mihail prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

CRIULEAN Mihail Xxxxxx *născut*
la xx xxxxxxxx xxxx, originar și domiciliat în s.
Xxxxxx, r-nul Xxxxxx Xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.03.2016 – 20.04.2018;

Instanța de apel: 14.05.2018 – 07.12.2021;

Instanța de recurs: 15.03.2022 – 16.05.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 20 aprilie 2018, Criulean Mihail a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că *infracțiunea nu a fost săvârșită de inculpat.*

Criulean Mihail a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. a), c) Cod penal, pe motiv că *fapta inculpatului nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni incriminate.*

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, *potrivit rechizitoriului, Criulean Mihail se învinuiește că, în toamna anului 2009, aflându-se în s. Xxxxxx r-nul Anenii Noi, și pe teritoriul Germaniei acționând în comun acord și împreună cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de profit în mărime de 3000 Euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 49590 lei, intenționat, a organizat intrarea, tranzitarea și șederea ilegală a cetățeanului Republicii Moldova, Calcatința Ion, pe*

teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen și anume intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Germaniei, cu tranzitarea ilegală a teritoriului României, Ungariei și Austriei, săvârșită prin confecționarea și folosirea documentelor oficiale false.

Prin urmare, *Criulean Mihail se învinuiește* în aceia că, în vederea realizării scopului infracțional, aflând în cadrul convorbirilor cu consăteanul său Calcatința Ion despre intenția ultimului de a pleca la muncă în Germania și știind că aceasta nu dispune de documentele necesare pentru perfectarea în mod legal a vizei pentru intrarea și șederea pe teritoriul Germaniei, i-a promis că îi va organiza intrarea și șederea pe teritoriul țării menționate, contra sumei de 3000 euro, prin tranzitarea ilegală a teritoriului Ungariei.

Ulterior, în luna octombrie 2009, Criulean Mihail, continuându-și acțiunile infracționale, i-a solicitat lui Calcatința Ion să se deplaseze în or. Anenii Noi pentru ca ultimul să se fotografieze în vederea utilizării pozelor în activitatea infracțională de organizare a migrației ilegale, apoi a pornit în aceeași lună de la Calcatința Ion pe un CD pozele acestuia, apoi în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală a obținut un buletin de identitate românesc fals pe numele lui Pletosu Petru, născut la xx xx xxxx în București, în care era aplicată poza lui Ion Calcatința, iar în luna noiembrie 2009, Criulean Mihail, aflându-se în Germania, prin intermediul convorbirilor telefonice cu Calcatința Ion și complicitii săi din Republica Moldova, i-a dat instrucțiuni lui Calcatința Ion conform cărora ultimul a trecut ilegal frontiera moldo-română, eludând punctele de trecere și control ale frontierei, apoi de pe teritoriul României până în țara de destinație a folosit buletinului de identitate românesc fals primit de la complicitii lui Criulean Mihail. Din luna noiembrie 2009 până în luna februarie 2010, în baza buletinului de identitate românesc fals, Calcatința Ion, a stat ilegal pe teritoriul Germaniei, când a fost depistat de către organele de drept din țara menționată.

Astfel, de către organul de urmărire penală, acțiunile lui Criulean Mihail au fost încadrate în prevederile art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, *organizarea migrației ilegale, adică organizarea, în scopul obținerii direct, a unui folos financiar a intrării, tranzitării și șederii ilegale pe teritoriul unui stat a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

Potrivit rechizitoriului, tot el, inculpatul Criulean Mihail se învinuiește că, la începutul anului 2011, aflându-se în s. Xxxxxx, r-nul Anenii Noi în scopul exploatarei persoanei prin muncă forțată, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, datorată lipsei mijloacelor pentru existență și lipsei susținerii de la părinți, fiind decedați, l-a recrutat pe consăteanul său Calcatința Ion, apoi prin servitute, sub pretextul întoarcerii unei datorii în sumă de 3 000 de Euro care s-ar fi creat din organizarea deplasării în Germania a victimei de către Mihail Criulean, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-a impus periodic pe Calcatința

Ion să presteze diferite lucrări în gospodăria proprie până în luna mai 2015, când victima a refuzat să mai muncească forțat și s-a adresat la organele de drept.

Prin urmare, de către organul de urmărire penală, acțiunile intenționate ale lui Criulean Mihail au fost încadrate în baza prevederilor art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod Penal, *ca trafic de ființe umane adică recrutarea, în scop de exploatare prin muncă forțată, acțiuni săvârșite prin abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil.*

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel de către *procurorul în Secția combaterea traficului de ființe umane din cadrul Procuraturii Generale, Viorel Ciobanu*, solicitând casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Criulean Mihail să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul plasării în câmpul muncii peste hotare pe un termen de 2 ani și pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul plasării în câmpul muncii peste hotare pe un termen de 3 ani. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, de a-i stabili pentru concurs de infracțiuni lui Criulean Mihail o pedeapsă definitivă de 7 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul plasării în câmpul muncii peste hotare pe un termen de 4 ani. De admis acțiunea civilă înaintată de către Calcatința Ion și a încasa în contul acestuia de la inculpat suma de 3000 Euro.

În susținerea apelului, acuzatorul de stat a indicat că:

- sentința este ilegală și netemeinică, contrară prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nefiind examinate obiectiv, sub toate aspectele probele administrate, nefiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- în cadrul cercetării judecătorești și-au găsit confirmare declarațiile părții vătămate Calcatința Ion referitor la faptul că Criulean Mihail a contribuit la deplasarea sa ilegală în Germania prin organizarea transportării în țara de destinație și oferirea actelor de identitate false, apoi la revenirea în Moldova a fost obligat să muncească în gospodăria lui Criulean Mihail în contul întoarcerii datoriei pentru cheltuielile suportate pentru organizarea deplasării victimei în Germania, precum și pentru banii împrumutați de inculpat pentru înmormântarea părinților părții vătămate;

- incontestabil s-a dovedit faptul că Calcatința Ion provine dintr-o familie social vulnerabilă, cu mulți copii, părinții fiind alcoolici. Ion Calcatința a terminat

școala cu certificat și nu poate scrie și citi bine, astfel nu a fost capabil și apt să obțină acte de identitate false și să ajungă de sine stătător în Germania, iar Criulean Mihail a fost de mai multe ori în Germania, unde s-a căsătorit și cunoștea modalitățile de a ajunge în țara menționată;

- deplasarea lui Ion Calcatinja în Germania a necesitat cheltuieli legate de transportare și obținerea actelor false, care nu au fost suportate de către victimă, ci de către Criulean Mihail. Această datorie nu a fost restituită de către Ion Calcatinja deoarece la scurt timp după ce a ajuns în Germania a fost depistat de către organele de drept cu actele falsificate;

- sunt veridice declarațiile victimei precum că Criulean Mihail i-a solicitat lui Calcatinja Ion restituirea unei datorii în sumă de 3000 Euro, din cauza că ultimul nu avea așa sumă de bani, a fost impus să muncească în contul acestei datorii în gospodăria lui Criulean Mihail;

- faptul că victima a lucrat în gospodăria inculpatului este dovedit incontestabil prin declarațiile martorilor și prin recunoașterea acestui fapt de către învinuit;

- prestarea muncii de către Calcatinja Ion a avut loc prin abuz, poziție de vulnerabilitate a victimei, aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil și se dovedește prin declarațiile părții vătămate, procesul verbal de confruntare cu învinuitul, declarațiile martorilor;

- concluzia instanței, precum că declarațiile date de către Ipati I. și Gîscă V. sunt neveridice pe motiv că între aceștia și Criulean Mihail sunt relații ostile corespund circumstanțelor cazului, însă, deși s-a constatat că între Criulean Mihail și Ipati Ion există un conflict și că Ipati Ion și Gîscă Vitalie l-au sfătuit și l-au ajutat pe Calcatinja Ion să depună plângere la poliție, nu rezultă că victima nu a fost impusă de către Criulean Mihail să muncească pentru acesta, precum și nu reiese că Calcatinja Ion nu le-a povestit lui Ipati Ion și Gîscă Vitalie despre exploatarea sa, faptul că Criulean Mihail îl impunea cu forța să muncească fiind confirmat în instanța de judecată chiar de victima Calcatinja Ion;

- prin totalitatea probelor cercetate, vina inculpatului Criulean Mihail a fost dovedită pe deplin, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) și 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod Penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021, a fost admis apelul declarat, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în această parte, prin care:

Criulean Mihail a fost liberat de răspundere penală în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal încetat procesul penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Criulean Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. **165 alin. (1) Cod penal**, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de migrația persoanelor pe un termen de 4 ani, începând din data reținerii, cu includerea duratei aflării în stare de arest preventiv din 16.12.2015 până la 11.02.2016, arest la domiciliu din 11.02.2016 până la 06.12.2016.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a notat că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod Procedură Penală și a ajuns la concluzia greșită de a-l achita pe Criulean Mihail de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat și art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal din motiv că fapta nu întrunește elementele componente de infracțiune incriminate.

Colegiul penal **a constatat că**, *Criulean Mihail în toamna anului 2009, aflându-se în s. Xxxxxx r-nul Anenii Noi și pe teritoriul Germaniei acționând în comun acord și împreună cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de profit în mărime de 3000 Euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 49 590 lei, intenționat, a organizat intrarea, tranzitarea și șederea ilegală a cetățeanului Republicii Moldova Calcatinja Ion, pe teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen și anume intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Germaniei, cu tranzitarea ilegală a teritoriului României, Ungariei și Austriei, săvârșită prin confecționarea și folosirea documentelor oficiale false.*

Prin urmare, Criulean Mihail, în vederea realizării scopului infracțional, aflând în cadrul convorbirilor cu consăteanul său Calcatinja Ion despre intenția ultimului de a pleca la muncă în Germania și știind că aceasta nu dispune de documentele necesare pentru perfectarea în mod legal a vizei pentru intrarea și șederea pe teritoriul Germaniei, i-a promis că îi va organiza intrarea și șederea pe teritoriul țării menționate, contra sumei de 3000 euro, prin tranzitarea ilegală a teritoriului Ungariei.

Ulterior, în luna octombrie 2009 Criulean Mihail continuându-și acțiunile infracționale, i-a solicitat lui Calcatinja Ion să se deplaseze în or. Anenii Noi pentru ca ultimul să se fotografieze în vederea utilizării pozelor în activitatea infracțională de organizare a migrației ilegale, apoi a pornit în aceeași lună de la Calcatinja Ion pe un CD pozele acestuia, apoi în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală a obținut un buletin de identitate românesc fals pe numele lui Pletosu Petru, născut la 25.04.1991 în București, în care era aplicată poza lui Ion Calcatinja, iar în luna noiembrie 2009, Criulean Mihail, aflându-se în Germania, prin intermediul convorbirilor telefonice cu Calcatinja Ion și complicii săi din Republica Moldova, i-a dat instrucțiuni lui Calcatinja Ion conform cărora ultimul a trecut ilegal frontiera moldo-română, eludând punctele de trecere și

control ale frontierei, apoi de pe teritoriul României până în țara de destinație a folosit buletinul de identitate românesc fals primit de la complicii lui Criulean Mihail. Din luna noiembrie 2009 până în luna februarie 2010, în baza buletinului de identitate românesc fals, Calcatința Ion a stat ilegal pe teritoriul Germaniei, când a fost depistat de către organele de drept din țara menționată.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Criulean Mihail a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, ca organizare a migrației ilegale, adică organizarea, în scopul obținerii direct, a unui folos financiar a intrării, tranzitării și șederii ilegale pe teritoriul unui stat a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, săvârșită de două sau mai multe persoane.

Tot el, inculpatul Criulean Mihail, la începutul anului 2011, aflându-se în s. Xxxxxx, r-nul Anenii Noi în scopul exploatării persoanei prin muncă forțată, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, datorată lipsei mijloacelor pentru existență și lipsei susținerii de la părinți, fiind decedați, l-a recrutat pe consăteanul său Calcatința Ion, apoi prin servitute, sub pretextul întoarcerii unei datorii în sumă de 3000 de Euro care s-ar fi creat din organizarea deplasării în Germania a victimei de către Mihail Criulean, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-a impus periodic pe Calcatința Ion să presteze diferite lucrări în gospodăria proprie până în luna mai 2015, când victima a refuzat să mai muncească forțat și s-a adresat la organele de drept.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Criulean Mihail a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 165 alin. (1) lit. a) și c) din Codul penal, ca trafic de ființe umane adică recrutarea, în scop de exploatare prin muncă forțată, acțiuni săvârșite prin abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil.

Citând prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, Colegiul penal a reținut că inculpatul Criulean Mihail, fiind audiat în instanța de fond, a declarat instanței de judecată că, nu recunoaște faptul că l-a dus pe Calcatința Ion în Germania, explicând că doar s-a văzut acolo cu el. Plecarea lui Calcatința Ion în Germania a organizat-o în 2000-2001 Ipatii Ion și Gîscă Vitalie. Cu Calcatința Ion se cunoaște fiindcă i-a oferit ajutor, ei sunt consăteni, familia lui este săracă, are 3 copii, la acel moment trăiau toți cu părinți, nu lucrau, acuma părinții sunt decedați, dar când erau în viața consumau băuturi alcoolice. Calcatința Ion aproximativ la 16 ani, venea și îl ajută, el îl mulțumea, venea la început singur și cerea de lucru, nu erau niciodată probleme, avea grijă de el ca să nu-1 supere nimeni. Mereu îl hrănea și îl îndestula cu de toate. La înmormântarea mamei i-a împrumutat bani, fratelui mai mare și mătușii. La început îi decedase tata și apoi mama, el i-a ajutat cât a putut. Față de Calcatința Ion nu a aplicat violență, nu se certa cu el. Niciodată nu a fost să-l ia cu forța la lucru. Erau momente când îl trimitea acasă dacă se simțea

rău. Când Calcatinja Ion a fost trimis să scrie cerere, acesta i-a spus că îi pare rău și e gata să își retragă cererea depusă, dar nu a fost posibil.

În ședința instanței de apel, inculpatul Criulean Mihail a comunicat că, este de acord cu sentința instanței de fond. Învinuirea îi este clară. Vina nu o recunoaște. A fost audiat la urmărirea penală și în instanța de judecată, susține declarațiile oferite anterior, declarând suplimentar că, cu partea vătămată era în relații bune. Nu cunoaște cum acesta a părăsit hotarele țării și a plecat în Germania. Nu cunoaște de ce a depus plângere. El crede că este o răzbunare. Mai mult ca atât, partea vătămată i s-a plâns personal. Cât Calcatinja Ion era în Germania, el periodic era acasă sau în Germania. La acel moment activa în Germania. Martorul Ipatii Ion nu cunoaște de ce declară astfel de afirmații. Cu referire la suma de 3000 euro nu a fost așa ceva.

Deși inculpatul Criulean Mihail nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunii încriminate, Colegiul Penal a constatat că vinovăția acestuia se dovedește integral de următoarea sistemă de probe administrate, cercetate în instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

Instanța de apel a statuat că, *partea vătămată Calcatinja Ion*, nu a fost posibil de audiat deoarece a decedat, astfel au fost date citirii declarațiile oferite de către acesta în ședința de judecată în instanța de fond, prin care a declarat că, în Germania a plecat când avea vârsta de 17 ani, singur fără documente o persoană străină i-a spus cum să ajungă la Prut. Cu Ipati Ion a vorbit ca să îl ajute să plece în Germania să lucreze, documentele tot Ipati Ion l-a ajutat să le facă și i-a spus că o să vină o mașină și o să-l ducă la locul destinației. Neavând documente a ajuns până într-un oraș, de acolo l-a luat Ipati Ion și l-a dus unde lucra el, la o firmă de oi, într-un sat în Germania. A stat acolo trei zile, Ipatii Ion a încercat să-i caute de lucru dar nu a găsit. După aceasta Ipatii Ion fiind cunoscut cu Criulean Mihail, l-a dus la ultimul care locuia într-un oraș împreună cu soția sa. A stat 2 săptămâni la Criulean Mihail. Ipatii Ion i-a găsit de lucru, într-un sat la o fermă de vaci. Ipatii Ion o vorbit cu stăpânii, a lucrat o lună de zile trebuia să primească banii, dar a venit poliția germană și au depistat că nu era legal și fără documente. La poliție a fost închis jumătate de an, după ce au depistat de unde este și cine este a fost trimis acasă, i-au dat 50 euro el mai avea 20 euro. Peste un an a decedat mama, s-a adresat la Criulean Mihail dacă poate să îl ajute financiar ca să poată să o înmormânteze. Banii i-a dat mătușii sale, el îl chema să îl ajute să facă careva lucrări în locul banilor. El nu dorea să se ducă, pentru care Criulean Mihail l-a bătut de vreo două ori, fiindcă nu s-a dus să-l ajute, pentru ca să răsplătească datoria. Pentru cauzele acestea a scris plângere la șeful de post, aplicându-i amendă, motiv din care a fugit din sat împreună cu Ipatii Ion și Gîscă Vitalie la Chișinău și a depus plângere în privința lui Criulean Mihail. Criulean Mihail l-a ajutat tot timpul cu bani, în Germania tot Criulean Mihail l-a ajutat cu traiul.

Totodată, Colegiul a reținut că partea vătămată a fost audiată în ședința

instanței de fond și la etapa de urmărire penală, precum și că între partea vătămată Calcatința Ion și învinuitul Criulean Mihail a fost efectuată confruntarea, prin care partea vătămată și-a menținut declarațiile privind exploatarea sa prin muncă forțată de către Criulean Mihail (f.d.151-163, vol. II).

Având în vedere cele expuse supra, dat fiind faptul că în privința părții vătămate sunt aplicabile normele procesual penale stabilite pentru martori, Colegiul penal a reținut declarațiile oferite de partea vătămată decedată - Calcatința Ion - în cadrul ședinței instanței de fond, verificate prin citire în instanța de apel.

Instanța de apel a statuat că vinovăția inculpatului mai este dovedită și prin:

- *Procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Calcatința Ion și învinuitul Criulean Mihail* (f.d.151-153, vol. II);

- *Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 27.11.2015*, prin care a avut loc stenografierea discuțiilor ce au avut loc între Criulean Mihail și persoane necunoscute (f.d.188-198, vol. I);

- *Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 21.12.2015*, prin care a avut loc stenografierea discuțiilor ce au avut loc între Criulean Mihail și persoane necunoscute (f.d.208-214, vol. I);

- *Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 24.12.2015*, prin care a avut loc stenografierea discuțiilor ce au avut loc între Criulean Mihail și persoane necunoscute (f.d.216-220, vol. I);

- *Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 27.12.2015*, prin care a avut loc stenografierea discuțiilor ce au avut loc între Criulean Andrei și alte persoane (f.d.1-22, vol. II);

- *Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 06.01.2016*, prin care a avut loc stenografierea discuțiilor ce au avut loc între Criulean Andrei și persoane necunoscute (f.d.31-35, vol. II);

- *Procesul-verbal de confruntare dintre martorul Ipati Ion și învinuitul Criulean Mihail, din 25.01.2016* (f.d. 169-173, vol. II);

- *Copia pașaportului părții vătămate Calcatința Ion* (f.d. 32-35, vol. I);

- *Răspunsul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a Republicii Moldova* (f.d. 45, vol. I);

- *Copia filelor 32-32 a pașaportului eliberat pe numele cet. Kunz Mihail, a.n. xx.xx.xxxx, seria xxxxxxxx, eliberat la xx.xx.xxxx, valabil până la xx.xx.xxxx;*

- *Informația ce ține de descifrările telefonice* (f.d. 86-92, vol. II).

Instanța de apel, examinând probatoriul, a considerat dovedită indubitabil vina inculpatului Criulean Mihail în organizarea migrației ilegale, adică organizarea în scopul obținerii direct, a unui folos financiar, a intrării, tranzitării și șederii ilegale pe teritoriul unui stat a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, săvârșită de două sau mai multe persoane și acțiunile sale just au fost calificate în temeiul art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, iar personalitatea acestuia susceptibilă supusă răspunderii penale, precum și vina

inculpatului Criulean Mihail în comiterea *traficului de ființe umane adică recrutarea, în scop de exploatare prin muncă forțată, acțiuni săvârșite prin abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil și acțiunile sale just au fost calificate în temeiul art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal.*

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (2) lit. c), Colegiul a reținut că sub aspectul laturii obiective, fapta comisă de către inculpat a constat în organizarea intrării, tranzitării și șederii teritoriului a cetățeanului Republicii Moldova Calcatința Ion, pe teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen și anume intrarea și șederea ilegală pe teritoriul statului Republicii Federative Germania cu tranzitarea ilegală a teritoriului României, Ungariei și Austriei, săvârșită prin confecționarea și folosirea documentelor oficiale false. Adică, Criulean Mihail în toamna anului 2009, aflându-se în satul Xxxxxx r-nul Anenii Noi, și pe teritoriul Germaniei acționând în comun acord și împreună cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de profit în mărime de 3000 Euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 49590 lei, intenționat, a organizat intrarea, tranzitarea și șederea ilegală a cetățeanului Republicii Moldova Calcatința Ion, pe teritoriul țărilor membre ale spațiului Schengen și anume intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Germaniei, cu tranzitarea ilegală a teritoriului României, Ungariei și Austriei, săvârșită prin confecționarea și folosirea documentelor oficiale false.

În sensul vizat, Colegiul a notat că faptele descrise supra, ***rezultă cert din declarațiile inculpatului, ale părții vătămate și proceselor verbale de confruntare între inculpat și partea vătămată***, precum și *între inculpat și martorul Ipatii Ion*, precum și din procesele-verbale de interceptare și înregistrare a convorbirilor.

Instanța de apel a constatat că, probele administrate la cauza penală atestă vinovăția inculpatului Criulean Mihail inclusiv confirmă în acțiunile acestuia elementele infracțiunii de organizare a migrației ilegale.

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 165 Cod penal, Colegiul a reținut că acțiunile ilegale ale inculpatului Criulean Mihail au fost îndreptate în privința cet. Calcatința Ion, născut la xx.xx.xxxx și că acțiunea principală a inculpatului Criulean Mihail s-a manifestat prin modalitatea normativă, recrutarea victimei Calcatința Ion. Acțiunile adiacente acțiunii principale de recrutare a părții vătămate Calcatința Ion și-au găsit exprimare prin următoarele modalități faptice: abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil.

Prin acțiunile sale îndreptate în privința părții vătămate, Criulean Mihail a avut scopul de a o exploata prin muncă forțată în vederea întoarcerii unei datorii a

cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil.

În aceste condiții, instanța a considerat că, partea vătămată a fost impusă la muncă forțată în sensul art. 165 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, într-un moment în care era vulnerabil, iar inculpatul a profitat de această stare de vulnerabilitate pentru comiterea infracțiunii sale.

Reportând la caz, circumstanțele de fapt, instanța de apel a notat că acestea s-au confirmat fără careva dubii sau neclarități, astfel că fapta infracțională traficul de ființe umane comisă de către inculpatul Criulean Mihail, a fost comisă cu intenție directă, și cu întrunirea certă a tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii date.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Criulean Mihail, în săvârșirea infracțiunilor incriminate, Colegiul Penal a calificat-o este ca o metodă de apărare.

Cu referire la argumentele instanței de fond ce au stat la baza sentinței de achitare, Colegiul penal a concluzionat că, deși instanța a analizat prin cumul toate probele prezentate de către partea acuzării, a oferit o interpretare eronată acestora, ajungând greșit la concluzia de a-l achita pe inculpatul Criulean Mihail privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) și art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal.

În virtutea celor expuse, Colegiul Penal a ajuns la ferma convingere că instanța de fond greșit a concluzionat asupra nevinovăției inculpatului Criulean Mihail și neîntemeiat a conchis că acesta nu este pasibil răspunderii penale pentru fapta infracțională comisă cu intenție directă.

Generalizând cele indicate supra, Colegiul penal a considerat că vinovăția lui Criulean Mihail în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) și art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal este dovedită în afara oricăror dubii.

Totodată, instanța de apel a statuat că este necesar de a-l libera de răspundere penală în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal pe Criulean Mihail în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Astfel, a indicat că, potrivit Codului penal, la momentul comiterii infracțiunii – noiembrie 2009 - februarie 2010 – persoana recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362/1 alin. (2) lit. c) Cod penal se sancționa cu amendă în mărime de la 300 la 500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar la timpul judecării propriu-zise au trecut mai mult de 5 ani de la data săvârșirii infracțiunii, intervenind prescripția tragerii la răspundere penală a inculpatului în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

Subsidiar, instanța de apel a concluzionat și asupra încetării procesului penal,

pe acest capăt de acuzare, conform prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, ulterior a citat prevederile art. 389 alin. (4), pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit căror **sentința de condamnare** se adoptă, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, *cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.*

Ulterior, Colegiul penal a citat prevederile art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căror, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

În această ordine de idei, Colegiul *a constatat necesitatea recunoașterii vinovăției lui Criulean Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, **cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal, deoarece de la momentul comiterii infracțiunii au trecut mai mult de 5 ani.***

Colegiul penal a remarcat și faptul că, în cadrul examinării cauzei a fost dovedit dincolo de orice dubiu și faptul că Criulean Mihail se face vinovat și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal.

Referitor la stabilirea pedepsei penale inculpatului, Colegiul Penal a reținut prevederile art. 61 alin. (2), 75 alin. (1) Cod penal, că circumstanțe atenuante sau agravante în temeiul art. 76-77 Cod penal, nu au fost stabilite, de caracterul și gradul de pericol social a infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită intenționat, conform prevederilor art. 16 din Codul Penal se referă la infracțiuni grave, de personalitatea infractorului care nu se află la evidență psihiatrică și necrologică și nu are antecedente penale, concluzionând că scopul pedepsei penale va fi atins prin aplicarea în privința acestuia a unei pedepse de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate ce ține de migrația persoanelor pe un termen de 4 ani.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către *avocatul Roman Medeleanu în comun cu inculpatul*, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului depus, indică următoarele argumente:

- instanța de apel neîntemeiat și contrar normelor procedural penale a admis apelul procurorului casând sentința primei instanțe, fără a cerceta cauza penală respectivă, sub toate aspectele, complet și obiectiv și fără a respecta prevederile art. 414 Cod de procedură penală;

- pronunțând o sentință de condamnare în privința inculpatului, instanța de apel a admis încălcarea prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, prin neaudierea repetată a martorilor acuzării;

- deși procurorul a menționat declarațiile martorilor Gîscă Vitalie, Ipati Ion, Placușenco Maria, Calcatința Andrei, instanța de apel în motivarea hotărârii de condamnare nu s-a expus în nici un fel asupra admiterii sau respingerii lor.

- instanța de apel, pronunțând o sentință de condamnare în privința lui Criulean Mihail a indicat că pune la baza vinovăției acestuia, declarațiile părții vătămate, fără a ține cont de faptul că partea vătămată în ședința de judecată și-a schimbat declarațiile, fiind diametral opuse celor de la urmărirea penală;

- în ședința instanței de apel, apărarea a făcut trimitere la declarațiile martorilor apărării Ignat Mihail, Domentean Vitalie, Vasilachi Gheorghe, Arnaut Victor și Căinărean Eduard, declarațiile cărora au stat la baza sentinței de achitare, însă, instanța de apel nu a făcut nici o mențiune despre probele apărării și nici nu le-a dat apreciere;

- instanța de apel a concluzionat asupra vinovăției lui Criulean Mihail, doar în baza declarațiilor părții vătămate date în cadrul urmăririi penale, fără a fi susținute de către acesta în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond.

- de către acuzare nu au fost prezentate probe care să demonstreze vinovăția inculpatului, iar partea vătămată în ședința de judecată a declarat că în Germania a plecat cu ajutorul lui Ipati Ion, însă instanța de apel a pus la baza condamnării doar declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală, despre care, partea vătămată a declarat în ședința instanței de fond că le-a dat sub influență;

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căror, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

În sensul art. 427 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect

legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la argumentele recurenților, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Colegiul lărgit constată că recurenții nu sunt de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică hotărârea anume sub

acest aspect, invocând temeiurile de casare a deciziei instanței de apel prevăzute la pct. 6), 8), 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Ținând cont de motivele care au servit temei pentru pronunțarea soluției enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind întemeiate argumentele recurenților cu privire la netemeinicia soluției instanței de apel, din considerentele ce urmează a fi desfășurate în continuare.

6.1. Prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, statuează că *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii.*

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată; descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

Potrivit prevederilor art. 101 alin. (1) – (4) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale, numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.*

În speță, **din conținutul sentinței rezultă că**, instanța de fond la examinarea cauzei, în dispozitivul sentinței a dispus achitarea lui Criulean Mihail de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că *infracțiunea nu a fost săvârșită de inculpat și de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. a), c) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni incriminate, însă în partea descriptivă a indicat divergent că „...în privința infracțiunii de trafic de ființe umane [...] nu s-a constatat existența faptei și infracțiunii incriminate ...”, „...nu se demonstrează și dovedește vinovăția lui Criulean Mihail în săvârșirea infracțiunilor incriminate...”*

Totodată, instanța de fond pronunțând o sentință de achitare în privința lui Criulean Mihail, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării, nu le-a dat apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6.2. Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Însă, instanța de apel, examinând apelul declarat împotriva sentinței, deși a desființat sentința, rejudecând cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță și pronunțând o nouă hotărâre de condamnare a inculpatului a comis la rândul său un șir de erori de drept.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi casată total decizia recurată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți.*

Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată incontestabil prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

În speță, prin sentința instanței de fond Criulean Mihail a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că infracțiunea nu a fost săvârșită de inculpat și de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. **165 alin. (1) lit. a), c)** Cod penal, *pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni incriminate.*

Ulterior, instanța de apel prin admiterea apelului procurorului, a dispus:

„Criulean Mihail se liberează de răspundere penală în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal încetează procesul penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pe Criulean Mihail a-l recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. **165 alin. (1) Cod penal**, și a-i stabili o pedeapsă de 7 ani închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de migrația persoanelor pe un termen de 4 ani, începând din data reținerii, cu includerea duratei aflării în stare de arest preventiv din 16.12.2015 până la 11.02.2016, arest la domiciliu din 11.02.2016 până la 06.12.2016”.

Colegiul lărgit reține că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a dispus audierea inculpatului, iar celelalte probe, au fost date citirii de către procuror, inclusiv declarațiile martorilor Calcatinja Andrei, Ipatii Ion, Gîscă Vitalie, Domintean Vitalie, Paclușenco Maria, Pavalachi Serghei și ale părții vătămate Calcatinja Ion - *decedat la 22.09.2021*, făcând mențiune că se dau citirii declarațiile (f.d. 205, vol. IV).

Însă, Colegiul notează că, instanța de apel a indicat în partea descriptivă a deciziei, selectiv probele prezentate atât de acuzare cât și de apărare, fără a motiva admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate, menționând doar că „...faptele incriminate lui Criulean Mihail, rezultă cert din declarațiile inculpatului, ale părții vătămate și proceselor verbale de confruntare între inculpat și partea vătămată, precum și între inculpat și martorul Ipatii Ion, precum și din procesele-verbale de interceptare și înregistrare a convorbirilor”

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că pune la baza deciziei de condamnare a lui Criulean Mihail, declarațiile părții vătămate care au fost date în ședința instanței de fond, fără a sesiza faptul că acesta și-a schimbat declarațiile în ședința de judecată, făcând declarații diametral opuse la diferite etape ale procesului.

Astfel, instanța de apel a pus la baza condamnării lui Criulean Mihail, declarațiile părții vătămate date de acesta în ședința de judecată, care de altfel, au fost puse la baza sentinței de achitare a acestuia și nu a motivat sub nici un aspect, respingerea argumentelor instanței de fond în sensul achitării inculpatului.

Deși instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a constatat că „*inculpatul Criulean Mihail, la începutul anului 2011, aflându-se în s. Xxxxxx, r-nul Anenii Noi în scopul exploatării persoanei prin muncă forțată, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, datorată lipsei mijloacelor pentru existență și lipsei susținerii de la părinți, fiind decedați, l-a recrutat pe consăteanul său Calcatinja Ion, apoi prin servitute, sub pretextul întoarcerii unei datorii în sumă de 3000 de Euro care s-ar fi creat din organizarea deplasării în Germania a victimei de către Mihail Criulean, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, prin aplicarea*

violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-a impus periodic pe Calcatința Ion să presteze diferite lucrări în gospodăria proprie până în luna mai 2015, când victima a refuzat să mai muncească forțat și s-a adresat la organele de drept”, indicând că prin acțiunile sale intenționate Criulean Mihail a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 165 alin. (1) lit. a) și c) Cod penal, ca trafic de ființe umane adică recrutarea, în scop de exploatare prin muncă forțată, acțiuni săvârșite prin abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, în dispozitiv, a omis să indice modalitățile de săvârșire a infracțiunii, reținute, dispunând că „Pe Criulean Mihail a-l recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) Cod penal...”

Astfel, instanța de apel, rejudecând cauza și stabilind vinovăția inculpatului Criulean Mihail, după o sentință de achitare, a pronunțat o hotărâre de condamnare, soluție care conține o eroare de drept, deoarece o motivare a unei atare soluții trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor, în special atunci când se pronunță o nouă hotărâre, după regulile pentru judecarea în primă instanță.

În atare situație, Colegiul penal lărgit consideră că decizia instanței de apel contravine prevederilor art. 414, 417, 419 Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Cu atât mai mult, instanța de apel, rejudecând cauza și pronunțând o hotărâre de condamnare după o sentință de achitare, urma să verifice probele care au fost puse de instanța de fond la baza sentinței de achitare și să le respingă motivat.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.*

Față de cele ce preced, Colegiul reiterează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat și vizavi de problemele ce le ridică aceștia. Prin alte cuvinte, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, în decizia adoptată trebuia să expună concluzia generală pe marginea apelului, precum și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea criticilor invocate de apărare, analizând probele și indicând expres care sunt motivele

respingerii unora și aprecierii critice a altora.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către părți sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de procuror și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

În contextul dat, se specifică că pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea probelor.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02)*, hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecății (*a se vedea Botten v. Norway, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici, citată mai sus, § 72*). Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față, ținând cont de viciile care afectează și sentința instanței de fond, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Roman Medeleanu în comun cu inculpatul Criulean Mihail, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel

Chișinău din 07 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe *CRIULEAN Mihail Xxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

CRIULEAN Mihail Xxxxxx urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau dacă acesta nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 30 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecători

Liliana CATAN

Iurie DIACONU

Ion GUZUN

Victor BOICO